

Jaarstukken 2022

Financiële overzichten

1 Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering. De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- lokale belastingen en heffingen;
- de algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- de baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

Gemeentefonds

De in deze jaarrekening verantwoorde uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2022.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. In het najaar 2021 was het voorlopige accres voor 2022 (nominale) groei nog 5,04%. In juni 2022 heeft de VNG ingestemd om het bestaande accres te splitsen in een volume- en een nominaal deel. Hierbij is verder afgesproken om het volume-accres van het gemeentefonds voor de jaren 2022-2025 te bevriezen op de stand Voorjaarsnota 2022, met als oogmerk de stabiliteit van het geraamde accres te verbeteren, zodat zowel het ministerie van Financiën als gemeenten daar met hun begrotingspolitiek beter mee uit de voeten kunnen. Daarnaast wordt jaarlijks de nominale compensatie (het zgn. lpo-deel) in het voorjaar geactualiseerd aan de hand van het Centraal Economisch Plan (CEP) en in het najaar (miljoenennota) aan de hand van de Macro Economische Verkenningen (MEV) door het Centraal Planbureau (CPB). Hiermee kwam het definitieve accres voor 2022 uit op 8,43%.

In 2022 zijn drie circulaires verschenen (mei, september en december) over het financieel perspectief voor gemeenten. De belangrijkste ontwikkelingen uit deze circulaires stonden in het teken van:

- Financiële verhoudingen met het Rijk. De (autonome) uitgaven van gemeenten nemen jaarlijks niet alleen zullen toe door de hoge inflatie, maar ook door bevolkingsgroei en vergrijzing. Met het vastzetten van het accres vanaf 2026 verliezen gemeenten een instrument om deze volumegroei op te vangen. Hierdoor is de financiële ruimte voor gemeenten in 2026 minder dan in 2025. Het vervallen van huidige normeringssystematiek, moet opgevangen worden door een nieuwe financieringssysteem zoals is beschreven in het coalitieakkoord van het Rijk. Met deze nieuwe financieringssysteem wordt een stabielere financiering voor de medeoverheden beoogd en wordt hun autonomie vergroot door de mogelijkheid om een groter eigen belastinggebied te creëren. Het kabinet heeft gestreefd in het najaar 2022 hierover meer duidelijkheid te geven, maar tot op heden is op dit punt nog geen verdere informatie naar buiten gekomen.
- Hogere Rijksuitgaven door het kabinet Rutte IV in de periode 2022-2025. Door deze hogere uitgaven (o.a. inflatie, hogere defensie uitgaven, hogere kosten opvang vluchtelingen) en een hogere loon- en prijsontwikkeling stijgt het volume- en nominale (lpo) accres. Hierdoor is er in 2023 conform de normeringssystematiek (trap-op-trap-af) een hogere uitkering uit het gemeentefonds ontvangen.
- Opschalingskorting en woningbouwdoeleinden. Voor de periode 2022-2025 is de opschalingskorting incidenteel geschrapt. Vanaf 2026 is deze korting opnieuw ingeboekt voor € 675 miljoen zonder dat er sprake is van een taakwijziging. Verder heeft er een generieke incidentele uitname plaatsgevonden op het accres voor de voeding aan het volkshuisvestingsfonds en de woningbouwimpuls. Deze middelen worden nu opgenomen in de vorm van een tweetal specifieke uitkeringen (SPUK), waar gemeenten door middel van een aanvraag een beroep op kunnen doen.
- Nieuw verdeelstelsel. Vanaf 2023 wordt het nieuwe verdeelstelsel ingevoerd, met een nadelig herverdeelteffect voor Purmerend.
- Aanpak problematiek jeugdzorg. De hervormingsagenda is weer opgepakt, nadat het Rijk een extra besparing in het jeugddomein had opgenomen (oplopend naar € 500 miljoen in 2026). Hierover is in 2022 nog geen overeenstemming bereikt.
- Extra incidentele middelen in 2022 voor energietoeslag minima, brede aanpak dak- en thuisloosheid, bijzondere bijstand, Oekraïne, uitvoeringskosten klimaatakkoord, Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb), inburgering en compensatiederving corona.

Deelnemingen

Stadsverwarming Purmerend (SVP)

De aandelen in Stadsverwarming Purmerend (SVP) zijn voor 100% in handen van gemeente Purmerend. Sinds 2012 is de deelneming gewaardeerd op € 38,27 miljoen (oorspronkelijk € 42,6 miljoen).

In 2022 zien we de volgende ontwikkelingen:

- Gedurende 2022 is er een nieuwe algemeen directeur aangesteld;
- De bouw van BWC2 zal geen doorgang vinden. SVP heeft besloten in te zetten op het verder optimaliseren van de bestaande BioWarmteCentrale en het verbeteren van het warmtenet om een stabiele en betrouwbare warmtelevering voor de komende jaren te blijven verzorgen;

- Er is sprake van een energiecrisis. Deze crisis heeft invloed op de door SVP te hanteren tarieven voor zowel 2022 als 2023. De overheid heeft voor 2022 een Energietoeslag verstrekt voor lagere inkomens. Voor 2023 is ook Energietoeslag beschikbaar gesteld. Daarnaast is een prijsplafond ingesteld;
- De productie van de BWC is voor 2022 uitgekomen op 852.316 GJ. Dat is 50.499 GJ minder dan 2021 (902.815 GJ);
- Het project versnelde leidingrenovatie is in 2022 afgerond. Vanaf 2018 t/m 2022 zijn bij meer dan 7.600 woningen in Purmer-Noord, Purmer-Zuid en Gors Noord de huisaansluitingen vervangen. In 2022 zijn de laatste 2.434 huisaansluitingen vervangen;
- SVP heeft ultimo 2022 bijna 28.000 klanten (28.700 aansluitingen), een toename ten opzichte van 2021 van 771 klanten (790 aansluitingen);
- Voor het aantal leveringsonderbrekingen werd in 2022 in 3 geval compensatie uitbetaald (2021:1). Het aantal ongeplande onderbrekingen bedroeg in 2022 47 (2021: 40). Het aantal geplande onderbrekingen was in 2022: 450 (2021: 515). Dat is 65 minder dan in 2021;
- De klanttevredenheid is gelijk gebleven met een 7,4. Dit wordt twee jaarlijks opgevraagd.

Ontwikkeling resultaat 2022

De netto omzet van SVP is 2022 uitgekomen op € 39,7 miljoen, dit is 6,1% hoger (€ 2,3 miljoen) dan in 2021 (37,4 miljoen). Dit komt door € 2,6 miljoen hogere omzet warmteleveringen. De hogere warmteleveringen ontstaan door een lagere afzet (gedragsverandering bij klanten om energie te besparen) maar door het toepassen van een hoger verkooptarief. Tevens is de omzet op het vastrecht met € 0,9 miljoen gestegen als gevolg van een hoger tarief en een toename van het aantal klanten en een toename van het aantal afleversets in eigendom van SVP. De overige omzet neemt met 1,2 miljoen af ten opzichte van voorgaand jaar. Dit als gevolg van een lagere SDE+ subsidie als gevolg van een lagere productie GJ door de BWC.

Het resultaat na belastingen over 2022 is € 4,4 miljoen positief. Dit bestaat uit:

- Een resultaat uit normale bedrijfsvoering van € 3,02 miljoen;
- Een vrijval van een balanspost na te betalen bedrag over 2017 aan EB/ODE van € 3,77 miljoen;
- Incidenteel nadeel als gevolg van afboeken ontwikkelkosten van BWC2 € 2,51 miljoen;
- Een belastingresultaat van € 0,07 miljoen.

Het resultaat 2022 voor belasting is € 1,1 miljoen beter dan de prognose uit november 2022. Dit komt door de niet begrote vrijval EB/ODE (€ 3,8 miljoen) en het afboeken van de voorbereidingskosten BWC2 (€ 2,5 miljoen). Er is € 0,4 miljoen nadeel als gevolg van lagere afzet in het vierde kwartaal t.o.v. begroot, tevens ontstaat er een nadeel van € 0,3 miljoen als gevolg van diverse prijs- en volume-effecten, daarnaast vallen de overige bedrijfskosten € 0,7 miljoen lager uit dan begroot.

Van het resultaat 2022 gaat dan ook € 0,7 miljoen naar de gemeente (conform begroting en afspraken met de gemeente). De rest (€ 3,65 miljoen) wordt conform afspraken met de aandeelhouder toegevoegd aan het eigen vermogen van SVP.

PGR11	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-779	-1.574	-440	182	622
Baten	188.633	191.776	217.180	221.800	4.621
Saldo	187.854	190.203	216.740	221.982	5.242

Financiële toelichting

De algemene dekkingsmiddelen hebben per saldo een voordelige afwijking van € 5.242.000. Dit komt door € 622.000 lagere lasten en € 4.621.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
1 Lokale heffingen					
Lasten	-46	-55	-55	-27	28
Baten	14.694	18.261	18.066	17.953	-113
	14.649	18.206	18.011	17.926	-85
2 Nog te bestemmen middelen					
Lasten	0	-971	-692	-100	592
Baten	0	0	0	0	0
	0	-971	-692	-100	592
3 Gemeentefonds					
Lasten	-471	0	0	0	0
Baten	170.983	170.668	191.218	195.754	4.535
	170.512	170.668	191.218	195.754	4.535
4 Eigen financieringsmiddelen					
Lasten	635	75	945	1.028	83
Baten	707	637	114	114	0
	1.342	712	1.059	1.142	84
5 Deelnemingen					
Lasten	-697	-622	-639	-614	25
Baten	2.198	2.160	2.411	2.365	-46
	1.501	1.538	1.772	1.751	-21
6 Incidentele baten en lasten					
Lasten	-199	0	0	-106	-106
Baten	50	50	5.371	5.615	244
	-149	50	5.371	5.509	138

Toelichting per product

1. Lokale heffingen

De baten zijn € 113.000 lager dan begroot. Ook dit jaar heeft het college als gevolg van de coronacrisis gedurende 2022 gekozen om geen precario te heffen bij de ondernemers in de horeca en retail voor het 1e en 2e kwartaal. De lagere baten die hier worden gepresenteerd zijn inclusief de effecten van corona. Voor deze effecten wordt verwezen naar de coronabijlage.

2. Nog te bestemmen middelen

In de begroting is een stelpost opgenomen betreffende de ontwikkeling van prijzen van materiële budgetten. Het betreft kosten van derden (goederen en diensten die aan de gemeente worden geleverd zoals energie, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties). In de Najaarsrapportage is er voor gekozen om de stelpost lpo niet vrij te laten vallen, gezien de onzekerheid of er op alle budgetten rekening was gehouden met deze prijsverhogingen. De prijseffecten die nu na-ijlen zijn verwerkt op de budgetten van de programma's (o.a. eenmalige uitkering door vertraging in de gemeentelijke cao, energie inclusief brandstoffen) en leiden tot hoger uitgaven. Daar staat tegenover het voordeel op deze stelpost lpo.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is in 2022 verantwoord voor bijna € 195,8 miljoen. Dit is incidenteel ruim € 4,5 miljoen meer baten dan begroot.

Uitkeringsjaar	Bijgestelde Begroting	Realisatie	Afwijking
2020	-	180.242	180.242
2021	-	-59.610	-59.610
2022	191.218.456	195.633.653	4.414.565
Totaal gemeentefonds	191.218.456	195.753.653	4.535.197

Uitkeringsjaar 2022

Het resultaat van de algemene uitkering 2022 is op basis van de laatste specificatie Binnenlandse Zaken (2022-12 nr. 8) en bedraagt € 195.633.021. Dit is € 4,4 miljoen hoger dan geraamd in de Najaarsrapportage 2022. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door taakmutaties die niet meer in de begroting 2022 konden worden verwerkt waarvan € 2,5 miljoen energietoeslag en € 0,5 miljoen overig (o.a. gezond in de stad, meerkosten sociaal domein en leerlingenvervoer Oekraïne, bijzondere bijstand). Daarnaast is er een compensatiepakket voor corona verstrekt (€ 1,35 miljoen) voor de continuïteit van de zorg in 2022 en voor de afrekening inkomstenderving uit 2021. Dit voordeel uit deze circulaire komt in het financieel resultaat van de gemeente en vloeit naar de algemene reserve. Hierover bent u geïnformeerd in de raadsbrief ontwikkelingen decembercirculaire 2022 (kenmerk 1580095 d.d. 24-01-2023).

Nabetalingen over vorige jaren (2020 en 2021) Purmerend/Beemster (oud)

- De nabetaling over 2020 is € 180.242 hoger dan begroot door de vaststellingen van de inkomstenmaatstaf OZB, uitgavenmaatstaf medicijngebruik en een hogere uitkeringsfactor (+2 punten)

- De lagere nabetaling van € 59.610 over 2021 betreft nadere vaststellingen van de maatstaven leerlingen en minderheden.

Alle afwijkingen zijn incidenteel van aard.

Compensatie gevolgen coronacrisis

Het kabinet heeft na de Najaarsrapportage 2022 nog extra compensatie van de gevolgen van de coronacrisis beschikbaar gesteld. Deze compensatie is deels nog voor 2021 en 2022. Hieronder is de financiële vertaling en verdeling van de Rijkscompensatie 2022 voor Purmerend uiteengezet.

Onderwerp/uitdeling via	Circulaire	Periode	Bedrag
Impuls re-integratie (taakmutatie)	sep-21	2022	134.336
Aanvullend pakket re-integratie (taakmutatie)	sep-21	2022	45.585
Gemeentelijk schuldenbeleid (taakmutatie)	sep-21	2022	141.433
Bijzondere bijstand (taakmutatie)	sep-21	2022	70.716
Beschermd wonen (integratie uitkering)	dec-22	2022	9.728
Continuïteit van zorg (taakmutatie)	dec-22	2022	109.462
Maatschappelijke opvang (decentralisatie uitkering)	dec-22	2022	139.152
Subtotaal Samenleving			650.413
Handhaving quarantaine (decentralisatie uitkering)	mei-22	2022	1.576
Subtotaal Veiligheid			1.576
Inkomstenderving 2021 (decentralisatie uitkering)	dec-22	2021	1.087.000
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen			1.087.000
Totaal aan compensatie vanuit gemeentefonds ontvangen in 2021			1.738.989
Wv. compensatie voor 2021			1.087.000
Wv. compensatie voor 2022			651.989

4. Eigen financieringsmiddelen

De afwijkingen op de eigen financieringsmiddelen zijn lager dan € 100.000 en worden daarom niet toegelicht.

5. Deelnemingen

De afwijkingen op de deelnemingen zijn lager dan € 100.000 en worden daarom niet toegelicht.

6. Incidentele baten en lasten

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een voordeel van ruim € 0,1 miljoen. Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Een extra dotatie oninbaarheid om de toereikendheid van de voorzieningen dubieuze debiteuren (algemeen en belastingen) op het gewenste niveau te brengen en een afdracht voor de werkkostenregeling aan de belastingdienst. Gesaldeerd laat dit een nadeel zien van afgerond € 0,1 miljoen.

- In de Najaarsrapportage (besluit 1576600) is er voor gekozen om de voorziening groot onderhoud gebouwen om te zetten naar de reserve groot onderhoud. Bij een voorziening geldt de verplichting dat er een nauwkeurige kostenonderbouwing aan ten grondslag moet liggen. Op dit moment is deze voorziening niet precies te onderbouwen. Het saldo van € 5,6 miljoen is nu overgeheveld uit de voorziening groot onderhoud naar de reserve onderhoud vastgoed. In de Voorjaarsnota wordt de systematiek opnieuw voorgelegd. Ten opzichte van de Najaarsrapportage 2022 vallen de baten afgerond € 0,2 miljoen hoger uit.

Reserves

Algemene dekkingsmiddelen heeft naast de algemene reserve (separaat toegelicht bij het hoofdstuk financieel resultaat) geen reserves.

Voorzieningen

Binnen algemene dekkingsmiddelen zijn er geen voorzieningen.

Structurele effecten

Na meerdere jaren van zeer lage marktrenten stijgen de rentetarieven weer de laatste maanden. Daarnaast neemt onze schuld de komende jaren verder toe, als gevolg van onze investeringsambitie. Deze twee ontwikkelingen zorgen voor toenemende rentelasten. Dat is een ontwikkeling die we direct voelen in onze begroting, omdat de stijgende rente zorgt voor structureel hogere lasten waarvoor we dekking moeten vinden. Daarnaast zien we een hogere opbrengst in de precario voor het gebruik ten behoeve van bouw. Aan de andere kant zien we dat de toeristenbelasting achterblijft door corona en de ontwikkelingen bij BurgGolf Golfresort de Purmer (opvang vluchtelingen Oekraïne) en Van der Valk Hotel Purmerend (opvang statushouders). In de Programmabegroting wordt u geïnformeerd over deze ontwikkelingen.

2 Het financieel resultaat 2022

Algemeen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaatsvinden via het overzicht reservemutaties. Het resultaat vóór bestemming bestaat uit de resultante van het totaal van baten en lasten. Dit volgens de diverse programma's, de overhead, de vennootschapsbelasting en de algemene dekkingsmiddelen. We verwerken hierop via het overzicht reservemutaties de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Dit is wat de raad te zien krijgt als het rekeningsresultaat. Tot slot wordt aan de raad voorgelegd dit resultaat een bestemming te geven.

De resultaatbestemming is een bevoegdheid van de raad. Alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vereisen dus goedkeuring van de raad. Dit kan expliciet bij de resultaatbestemming van de rekening of vooraf bij de vaststelling van de begroting en/of tussentijds door vaststelling van de tussenrapportages of afzonderlijke raadsbesluiten.

Resultaat vóór bestemming

Het resultaat vóór bestemming vloeit voort uit de afzonderlijke programma's (1 t/m 10) en de onderdelen overhead en algemene dekkingsmiddelen (inkomsten van de gemeente zonder een vooraf bepaald bestedingsdoel). Daarbij bestaat een verband tussen de mutaties op de reserves en de uitgaven en ontvangsten in de programma's. Voor sommige uitgaven is immers in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Het resultaat vóór bestemming vindt u toegelicht in de hoofdstukken per programma en bij de algemene dekkingsmiddelen. In deze jaarrekening is het resultaat vóór bestemming bijna € 27,5 miljoen. Na reservemutaties is dit resultaat gedaald naar bijna € 20,1 miljoen. Dat is het rekeningsresultaat. U treft dit aan in de onderstaande tabel.

Tabel: Totaaloverzicht lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000)

Bedragen (x € 1.000)	Primitieve begroting 2022			Begroot primitief bijgesteld 2022			Resultaat 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
o1 Publieksdiensten	-7.843	4.347	-3.496	-7.811	4.092	-3.719	-8.049	4.771	-3.277
o2 Samenleving	-156.622	36.981	-119.641	-175.877	44.072	-131.805	-175.957	46.248	-129.710
o3 Wonen	-238	141	-97	-423	141	-282	-377	12	-364
o4 Milieu	-16.973	15.747	-1.225	-16.684	15.875	-809	-16.271	15.795	-476
o5 Bereikbaarheid	-4.180	3.366	-814	-3.981	3.122	-859	-4.202	3.135	-1.067
o6 Beheer openbare ruimte	-28.556	10.192	-18.365	-30.339	10.372	-19.967	-29.688	10.521	-19.167
o7 Ruimtelijke ordening	-34.655	32.160	-2.495	-50.205	46.269	-3.936	-37.320	40.555	3.236
o8 Veiligheid	-9.759	11	-9.747	-10.057	1	-10.056	-10.141	41	-10.100
o9 Economie	-1.823	619	-1.204	-1.951	685	-1.266	-1.898	773	-1.125
10 Bestuur en Concern	-5.373	1	-5.372	-9.701	3.749	-5.952	-10.061	4.294	-5.767
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-1.574	191.776	190.203	-440	217.180	216.740	182	221.800	221.982
Overzichten overhead, onvoorzien en VPB	-26.156	225	-25.931	-28.643	225	-28.418	-27.267	568	-26.698
Gerealiseerde/geraamde baten en lasten programma's/overzichten voor resultaatbepaling/bestemming	-293.753	295.566	1.814	-336.162	345.782	9.620	-321.048	348.515	27.466
Resultaatbepaling/bestemming: (onttrekking/toevoegingen reserves)									
- Egalisatiereserves	-82	161	78	-	-	-	-	-	-
- Bestemmingsreserves	-595	5.525	4.930	-7.130	7.546	415	-12.267	7.941	-4.327
- Algemene reserve (incidenteel)	-2.572	937	-1.635	-2.572	4.611	2.039	-6.042	2.978	-3.064
Geraamd /Gerealiseerd rekeningresultaat 2022	-297.003	302.189	5.186	-345.864	357.939	12.074	-339.357	359.433	20.075

Resultaat ná bestemming

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves veroorzaken het verschil tussen het resultaat vóór bestemming en het resultaat ná bestemming. In de tabellen is weergegeven hoe het rekeningresultaat 2022 na bestemming tot stand kwam. In tabel hierna staat een overzicht van de mutaties op de bestemmings- en algemene reserve(s).

Tabel: Bestemmingsreserves en algemene reserve (bedragen x € 1.000)

De afzonderlijke reserves en mutaties zijn toegelicht in de toelichting per programma en in de bijlage overzicht reserves. In het programma worden bestedingen toegelicht en in de bijlage het doel en de voeding van de reserve.

(-/- = nadeel exploitatie en +/- = voordeel exploitatie)	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2022	Rekening 2022
Resultaat programma's 1 t/m 10 (saldo van de baten en lasten)		-178.652	-167.818
Overzicht algemene dekkingsmiddelen (saldo van de baten en lasten)		216.740	221.982
Overzicht Overhead (saldo van de baten en lasten)		-26.563	-26.829
Heffing Vennootschapsbelasting		-1.855	131
Onvoorzien		-50	-
Gerealiseerde/geraamde baten en lasten programma's/overzichten voor resultaatbepaling/bestemming		9.620	27.466
Resultaatbepaling/bestemming 2022 via bestemmingsreserves:			
Reserve Stelsel basisregistratie (Beemster oud)	02. Samenleving	46	46
Reserve Sociaal domein (Purmerend oud)	02. Samenleving	2.023	2.023
Reserve Af te stoten panden onderwijshuisvesting	02. Samenleving	338	338
Reserve Woonvisie	03. Wonen	72	-144
Reserve Duurzaamheid	04. Milieu	1.421	1.442
Reserve Parkeren	05. Bereikbaarheid	-399	-399
Reserve Afvalstoffenheffing	06. Beheer openbare ruimte	69	69
Reserve Instandhouding openbare ruimte	06. Beheer openbare ruimte	-924	-2.359
Reserve Onderhoud vastgoed	07. Ruimtelijke ordening	-5.321	-5.558
Reserve Rente gronden ZOB II (Beemster oud)	07. Ruimtelijke ordening	35	35
Reserve Gronden	07. Ruimtelijke ordening	2.969	41
Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland	09. Economie	-	52
Reserve Collegeprogramma (Beemster oud)	10. Bestuur & concern	87	87
Subtotaal mutaties bestemmingsreserves		415	-4.327
Resultaat na mutatie bestemmingsreserves		10.035	23.140
Resultaatbepaling/bestemming 2022 via algemene reserve:			
Invoeringskosten omgevingswet	besluit 1568839	262	262
Kerkenvisie	besluit 1568839	50	17
Hybride lesgeven cultuur	besluit 1568839	74	58
Vrouwenopvang (Duvo-gelden)	besluit 1568839	131	-
Pilot mantelzorgondersteuning	besluit 1568839	50	27
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	besluit 1568839	430	256
Huisvesting Loirestraat 7	besluit 1568839	72	66
Verkeersveiligheid (afronding GVVP projecten)	besluit 1568839	50	50
Doorschuiven projecten schoon, heel en veilig	besluit 1568839/1568859	2.000	1.380
Parkenplan ontwerp Leegwaterpark	besluit 1568839	70	-
Omgevingsplan landelijk gebied	besluit 1568859	54	17
Afronding revitaliseringsplan bedrijventerrein Insulinde en Bamestra	besluit 1568859	57	34
Overheveling beheerbudget Overwhere Zuid en Wheermolen Oost	besluit 1532421	200	73
Fusiebudget Purmerend en Beemster	besluit 1480149/1568839/1568859	1.111	737
Tussentijdse winstneming grondexploitaties	conform MPG	-	-3.470
Rentevoordeel ter versterking algemene reserve	besluit 1222898	-714	-714
Herindelingsbijdrage Rijk	besluit 1544983	-1.858	-1.858
Subtotaal mutaties algemene reserve		2.039	-3.064
Geraamd/Gerealiseerd rekeningresultaat 2022		12.074	20.075

Voor een aantal onderwerpen is het nodig dat het budget van 2022 naar 2023 gaat voor de afronding van werkzaamheden. Dit wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Dit staat in de onderstaande tabel.

Tabel: Voorstel resultaatbestemming (bedragen x € 1.000)

Voorgestelde bestemming resultaat:	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2022	Rekening 2022
Geraamd/Gerealiseerd rekeningresultaat 2022		12.074	20.075
Inwerktreding Wet kwaliteitsborging (Wkb)	01. Publiekdiensten	-	106
Steunpakket Covid-19 voor het brede maatschappelijk veld	02. Samenleving/ Kunst en cultuur	-	146
Bijzondere bijstand (energie)	02. Samenleving// Werk en inkomen	-	170
Extra impuls wijkbudgetten	02. Samenleving/ Wijkmanagement	-	64
Onderzoek haalbaarheidsstudie extra zwembad	02. Samenleving/ Sport en recreatie	-	65
Gezond in de stad	02. Samenleving/ MO	-	50
Energietoeslag	02. Samenleving/ Werk en inkomen	-	305
Uitrusting scootmobielstallingen	02. Samenleving/ MO	-	50
Bouw nieuw Havenkantoor	02. Samenleving/ Sport en recreatie	-	50
Plan van aanpak IKC 2e school Midden Beemster	02. Samenleving/ Onderwijs	-	132
Middelen klimaatakkoord	04. Milieu/ Duurzaamheid	-	350
Saldo voorgestelde resultaatbestemming rekening 2022		-	1.487
Toevoeging aan de algemene reserve na resultaat bestemming		12.074	18.588

Voorgesteld bestemmingsresultaat

Vorbereidingen inwerktreding Wet kwaliteitsborging (Wkb)

Voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is er een incidentele Rijksbijdrage ontvangen in 2022, waarvoor nog geen uitgaven zijn geweest. Voorgesteld wordt om € 105.890 beschikbaar te houden voor de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en dit toe voegen aan het exploitatiebudget omgevingsvergunningen in 2023.

Steunpakket Covid-19 voor het brede maatschappelijk veld

Voor het steunpakket Covid-19 van het brede maatschappelijke veld is voor een aantal projecten cofinanciering vanuit de provincie (65%) aangevraagd. Er wordt pas gestart met het besteden van het steunpakket totdat de goedkeuring van de Provincie definitief is. Daarvoor is het noodzakelijk om het beschikbare budget van € 146.000 door te schuiven naar 2023 en toe te voegen aan het exploitatiebudget kunst en cultuur (plaatselijke culturele activiteiten).

Bijzondere bijstand (energie)

In de decembercirculaire 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld op aanvullende maatregelen voor de energierekening om zowel via vroegsignalering als via bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden. Voorgesteld wordt om € 170.000 beschikbaar te houden in 2023 en dit toe voegen aan het exploitatiebudget armoedebeleid in 2023.

Extra impuls wijkbudgetten

Bij de eerste tranche lokaal steunpakket zijn er middelen beschikbaar gesteld voor het ophogen van wijkbudgetten. De werkzaamheden zijn gestart en deels uitgevoerd maar door problemen met de leverantie van materialen moesten de aannemers de planning op elkaar afstemmen en dat is voor 2022 niet gelukt. Voorgesteld wordt om € 64.087 beschikbaar te houden voor de uitvoering in 2023 en toe te voegen aan het exploitatiebudget wijkmanagement.

Onderzoek haalbaarheidsstudie extra zwembad

Het onderzoek naar de verdere verwerking uitwerking van de haalbaarheidsstudie voor een extra zwembad is eind 2022 nog onderhanden. De verwachting is dat dit in het eerste kwartaal 2023 zal worden afgerond. Voorgesteld wordt om € 65.000 beschikbaar te houden voor de uitvoering in 2023 en toe te voegen aan het exploitatiebudget sportactiviteiten.

Gezond in de stad

In de decembercirculaire 2022 is er een aanvullend budget beschikbaar gesteld. In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start uit 2018 zijn middelen beschikbaar gesteld om een lokale coalitie te vormen, versterken en behouden rondom de eerste 1.000 dagen van kinderen, opdat gemeenten erkende interventies rondom een Kansrijke Start kunnen inzetten. Voorgesteld wordt om € 50.000 beschikbaar te houden om hier inhoudelijk invulling aan te geven in 2023 door dit toe te voegen aan het exploitatiebudget volksgezondheid.

Energietoeslag

In 2022 is er vanuit het Rijk € 6.696.934 ontvangen om de energietoeslagen uit te betalen. Van deze Rijksmiddelen is er in 2022 € 6.391.992 uitgekeerd. De afhandeling van de energietoeslag 2022 loopt nog door in 2023. Voorgesteld wordt om € 304.942 beschikbaar te houden voor de uitvoering in 2023 en toe te voegen aan het exploitatiebudget armoedebeleid.

Uitbreiding scootmobielstallingen

Bij de uitbreiding van scootmobielstallingen is met de corporaties afgesproken dat 50% wordt bij gedragen in de kosten die de corporaties maken voor deze uitbereiding. Inmiddels zijn de werkzaamheden voor de Swazistraat in de afrondende fase maar moet in 2023 nog de afrekening tussen de gemeente en corporatie plaats vinden. Conform het voorstel wordt het budget dat niet is uitgegeven in 2022 doorgeschoven naar 2023 om de uitbereidingen op een aanvaardbaar peil te brengen. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 50.000 toe te voegen aan het exploitatiebudget Wmo maatwerkvoorzieningen in 2023.

Bouw nieuw Havenkantoor

De bouw van een nieuw havenkantoor is in 2022 niet gerealiseerd. Vanwege de schaarste aan aannemers zal de bouw aanvang vinden in 2023. Voorgesteld wordt om € 100.00 beschikbaar te houden voor de bouw in 2023. De eigen bijdrage van de watersportvereniging bedraagt € 50.000, zodat er per saldo € 50.000 wordt toegevoegd aan het exploitatiebudget buitensportaccommodaties.

PVA Integraal Kind Centrum (IKC) MiddenBeemster

De werkzaamheden voor het plan van aanpak Integraal Kind Centrum (IKC) Middenbeemster zijn

in 2022 nog niet afgerond. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 131.942 toe te voegen aan het exploitatiebudget huisvesting basisonderwijs om deze werkzaamheden in 2023 uit te voeren.

Middelen klimaatakkoord

In de meicirculaire 2022 heeft de gemeente extra middelen ontvangen voor het realiseren van de klimaatdoelen. Deze middelen hebben in 2022 gedeeltelijk een bestemming gekregen. Voorgesteld wordt om € 350.000 beschikbaar te houden om hier inhoudelijk invulling aan te geven in 2023 door dit toe te voegen aan het exploitatiebudget duurzaamheid.

3 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien

Overhead

Inleiding

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Onder overhead verstaan wij het geheel van taken en activiteiten gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Globaal betreft het de kosten van bedrijfsvoering (huisvesting, facilitair, ICT, overig) en directie, maar ook de kosten van het management en het opleidingsbudget. Specifieke bedrijfsvoeringskosten die direct toe te rekenen zijn aan een product/programma, vallen niet onder de overheadkosten en worden rechtstreeks toegerekend aan het desbetreffende product of de gebruiker. Tevens is het toegestaan om overheadkosten toe te rekenen aan grondexploitaties, investeringen en projecten.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Financieel overzicht overhead

PGR12	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-25.504	-26.106	-26.788	-27.398	-610
Baten	786	225	225	568	343
Saldo	-24.718	-25.881	-26.563	-26.829	-266

Het financieel overzicht Overhead heeft per saldo een nadelige afwijking van € 266.000 Dit komt door €610.000 hogere lasten en € 343.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen overzicht overhead

BV121 Overhead	Lasten	Baten
Doorbelastingen		
Ten laste van investeringen, grondexploitaties en anterieure overeenkomsten / particuliere initiatieven worden overheadkosten doorbelast. Deze doorbelasting is gekoppeld aan de urenbesteding ten laste van deze onderdelen. In 2022 zijn meer uren doorbelast op de genoemde onderdelen zodat dit leidt tot een hogere doorbelasting van overheadkosten, een voordelige afwijking.	437	
Frictiekosten		
De kosten voor maatwerkafspraken met medewerkers zijn lager uitgevallen dan begroot.	103	
Juridische procedures		
In 2022 is de gemeente geconfronteerd met diverse (grote) juridische procedures. Dit heeft tot gevolg dat de lasten hoger uitvallen dan begroot.	-149	
Opleidingen		
De opleidingskosten zijn dit jaar lager uitgevallen dan begroot.	125	
Personeel en inhuur		
Genoemde afwijking wordt veroorzaakt door hogere en niet begrote salaris- en inhuurkosten.	-616	
Spaarverlof		
Sinds 1 januari 2022 is het mogelijk om bovenwettelijke vakantie-uren te sparen, het spaarverlof. De commissie BBV schrijft sinds kort voor dat gemeenten een voorziening moeten opnemen om deze uren te dekken. Aangezien dit een nieuwe voorziening betreft, was de toevoeging niet begroot.	-789	
Diverse		
Afwijkingen lager dan € 100.000	279	343
Totaal	-610	343

Reserves

In het overzicht Overhead zijn geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening spaarverlof medewerkers

Dit is, conform de vastgestelde cao 2022, met ingang van 2022 een nieuwe voorziening. In 2022 is € 789.000 toegevoegd aan de voorziening. Het saldo van de voorziening is per 31-12-2022 € 789.000.

Investeringen

Er zijn geen afwijkingen op de investeringen in het overzicht overhead.

Vennootschapsbelasting (VPB)

PGR13	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	-1.748	-0	-1.855	131	-1.986
Saldo	-1.748	-0	-1.855	131	-1.986

Toelichting Vennootschapsbelasting (Vpb)

Door een wetswijziging zijn vanaf 2016 bepaalde activiteiten van de gemeente belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In 2022 is tussen de gemeente en de Belastingdienst overeenstemming bereikt over de te hanteren openingsbalans voor de vennootschapsbelasting. De openingsbalans is de basis voor de berekening van de fiscale winst waarover jaarlijks belasting moet worden betaald. Op dit moment gaat het om drie activiteiten die belastingplichtig zijn.

1. Grondexploitaties

De gemeente heeft met de grondexploitaties (ook wel: bouwgrond in exploitatie) een activiteit die in ieder geval kwalificeert als onderneming voor de Vpb. Na intensief overleg met de belastingdienst zijn wij in 2021 overeengekomen dat de grondexploitaties pas vanaf 1 januari 2017 kwalificeren als onderneming. Pas vanaf dat moment is sprake van een structureel te verwachten winst. Eind 2021 is een principe overeenkomst met de Belastingdienst overeen gekomen. Dit resulteerde in februari 2022 in een tussen beide partijen overeengekomen fiscale beginbalans per 1 januari 2017 voor de Vpb-plicht.

2. Reclame-opbrengsten

De Belastingdienst kwalificeert ook reclameopbrengsten als een Vpb belaste activiteit. De gemeente en haar adviseurs zijn echter van mening dat dit een activiteit van zogenaamd regulier vermogensbeheer betreft en dus buiten de Vpb plicht valt. Veel gemeenten en adviseurs delen de mening van onze gemeente en haar adviseurs. Voor het onderdeel reclamebelasting is een gezamenlijk "proefproces" gestart. De Belastingdienst heeft hiervoor echter al voorlopige aanslagen opgelegd waartegen de gemeente bezwaar heeft gemaakt. Het gaat naar verwachting om circa € 40.000 per jaar. Op dit moment is in de jaarrekening voorzichtigheidshalve een bedrag van ongeveer € 280.000 aan Vpb-last over de jaren 2016 tot en met 2022 voor dit onderdeel opgenomen. Als de Belastingdienst niet of slechts gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld kan dit bedrag weer (gedeeltelijk) vrijvallen.

3. Verkoop reststromen afvalinzameling

Ten aanzien van de afvalinzameling is de verkoop van reststromen aangemerkt als een belaste activiteit. Met betrekking tot de belastbaarheid van de verkoop van reststromen zijn op landelijk niveau met de Belastingdienst en de NVRD (Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement) generieke afspraken gemaakt. Eén van deze generieke afspraken met de Belastingdienst houdt in dat de fiscale winst wordt bepaald op 1% van de omzet uit reststromen, waarbij geen rekening hoeft te worden gehouden met de omzet behaald uit de bijdragen van Nedvang/ Stichting Afvalfonds. De inkomsten uit reststromen zijn door de gemeente in kaart gebracht. Dit is verminderd met het deel dat wordt doorbelast aan andere gemeenten in verband met de milieustraat en de inkomsten van Nedvang/ Stichting Afvalfonds. De belastbare omzet uit reststromen over 2022 betreffen € 8.261.

De werkelijke baten en lasten uit hoofde van de heffing voor de vennootschapsbelasting wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van bijna € 2 miljoen. Deze afwijking ontstaat doordat bij het opstellen van de Najaarsrapportage 2022 een inschatting is gemaakt over de nog te betalen incidentele vennootschapsbelasting over de jaren 2017 tot en met 2022. Als gevolg van de herberekening van de openingsbalans door de ingebrachte gronden van Baanste Noord in de jaren 2020 tot en met 2022 (de gronden die in 2015 waren afgewaardeerd). Door de veel hogere openingsbalans krijgt de gemeente door de fiscale systematiek betaalde belasting over 2020 tot en met 2022 terug. De belastingplicht verschuift door de verhoogde openingsbalans naar de toekomst. In 2022 is dit een voordeel.

PGR14	Realisatie 2021	Begroting 2022 primitief	Begroting 2022 bijgesteld	Realisatie 2022	Afwijking
Lasten	0	-50	-50	0	50
Saldo	0	-50	-50	0	50

De post onvoorzien is uitsluitend bedoeld voor dekking van onvoorziene lasten en mag alleen met toestemming van de raad worden aangesproken. Dit onderdeel maakt deel uit van de paragraaf weerstandscapaciteit. In 2022 is er door de raad geen aanspraak gemaakt op de post onvoorzien.

De paragrafen

